

از تنگه هرمز تا تنگه مالاکا

راز سر به مهر پکن

چین برنامه‌های بسیار سنگینی را برای توسعه توانایی‌های نظامی خود کلید زده است.

چین هرچند طی سال‌های اخیر توانسته به واسطه رشد اقتصادی، اقدام به توسعه توانایی‌های نظامی و مدرن‌سازی ارتش خود نماید، ولی این کشور به واسطه تهدیداتی که از سوی همسایگان و برخی رقبای منطقه‌ای خود با آن مواجه است برنامه‌های بسیار سنگینی را برای توسعه توانایی‌های نظامی خود در نظر گرفته است. نزدیکی دهلی نو به مثلث آمریکا، ژاپن و استرالیا در اقیانوس آرام، تهدیدی برای برنامه ریزان

نظامی در پکن محسوب می‌شود. این بدان علت است که چینی‌ها پیش‌بینی می‌کنند اگر هند در کنار دو متحد دیگر آمریکا یعنی ژاپن و استرالیا قرار گیرد، این ائتلاف، باعث می‌شود، کشورهای فوق، از نظر زمینی، دریایی و هوایی بر ارتش چین مسلط شوند. چینی‌ها همچنین به خوبی به این نکته واقف هستند که ارتش قدرتمند هند در صورت آغاز هرگونه جنگی بر سر شبه جزیره تایوان، می‌تواند جبهه جنگ دومی را با چین، از طریق مرزهای مشترک خود در رشته کوه‌های هیمالیا باز کند. نیروی هوایی هند در موقعیت بسیار مطلوبی علیه رقیب چینی خود موضع‌گیری کرده و این بدان علت است که هند با تسلیحات

پیشرفته روسی که چین در اطراف مرزهای خود مستقر کرده، آشنایی دارد. این در حالی است که نیروی دریایی هند می‌تواند تهدید مرگبارتری برای چین باشد، زیرا می‌تواند مانع از دستیابی این کشور به نفت و سایر منابع مورد نیاز خود از طریق تنگه هرمز و تنگه مالاکا شود.

عامل دیگری که سبب انگیزه چین برای تقویت توان دفاعی این کشور شده، تلاش برای حفظ سیطره بر شبه جزیره تایوان و جلوگیری از اعلام استقلال آن به واسطه تهدید نظامی است. چین که همچنان بر سر جزیره تایوان ادعای مالکیت می‌کند، تهدید کرده در صورتی که سران دولت تایوان ادعای استقلال کنند، به این جزیره حمله خواهد کرد. این در حالی است که آمریکا با استقرار چندین فروند ناو هواپیمابر در اقیانوس آرام، به صورت غیرمستقیم به چین هشدار داده است که در صورت اقدام نظامی علیه تایوان با واکنش نیروی دریایی آمریکا مواجه خواهد شد. البته همین موضوع باعث شده که چین تلاش‌های زیادی را برای توسعه نسل جدیدی از موشک‌های ضد کشتی و همچنین،

خسارات گسترده به سیستم‌های راداری و ناوبری کشتی‌های آمریکایی شده و آنها را وادار به دور ماندن از صحنه جنگ کند.

چین علاوه بر تقویت توان موشکی خود، برنامه‌هایی برای دست یافتن به ناوهای هواپیمابر دارد. این کشور هرچند همانند هند (دشمن و رقیب منطقه‌ای خود)، علاقه‌مند به داشتن ناو هواپیمابر و خواهان سود بردن از تجربه و تخصص روس‌ها در این زمینه است، ولی بر خلاف سایر کشورها رویکرد متفاوتی را در دستیابی به ناوهای هواپیمابر در پیش گرفته است. چین برای دستیابی به دانش ساخت ناوهای هواپیمابر، اقدام به خرید کشتی‌های غربی برای مطالعه ساختار و عملکرد آنها کرده است.

پکن، همچنین سه فروند از ناوهای هواپیمابر اتحاد جماهیر شوروی سابق را برای «مطالعه» از اوکراین خریداری کرده است. البته مقامات چینی، هدف خود را

از خرید ناوهای هواپیمابر، تبدیل آنها به مجتمع‌های تفریحی عنوان کرده‌اند، ولی منابع مطلعی در صنایع نظامی اوکراین، در مصاحبه‌هایی که در سال ۲۰۰۱ انجام دادند، تأیید کردند که تا به حال، اشخاصی که از چین جهت مذاکره برای خرید ناوهای هواپیمابر به این کشور رفته‌اند، کارشناسان امور تفریحی نبوده‌اند، زیرا همگی آنها با تکنولوژی ناوهای هواپیمابر آشنایی فراوان داشته‌اند.

هرچند چین باید برای ساخت بدنه ناوهای هواپیمابر به روسیه متوسل شود، ولی رسانه‌های گروهی این کشور به نقل از یک در یاسالار چینی در دهمین سالگرد کنگره ملی خلق چین اعلام کردند که این کشور در حال حاضر، روی یک برنامه تحقیقاتی

برای ساخت اولین بدنه بومی ناو هواپیمابر کار می‌کند و انتظار می‌رود این برنامه، ظرف سه سال تکمیل شود. تلاش چین برای ساخت ناو هواپیمابر در شرایطی صورت می‌گیرد که این کشور، سایر تجهیزات و ادوات مورد نیاز ناوهای هواپیمابر و حتی جنگنده‌های سوخوی مخصوص فرود روی ناوهای هواپیمابر را از اوکراین خریداری کرده است. حتی روزنامه روسی «کامرسانت»، در گزارشی اعلام کرده، چین در حال تفکر در خصوص خرید ۴۸ فروند جنگنده سوخو - ۳۳ و انواع گوناگونی از جنگنده‌های سوخو - ۲۷ است که در صورت اجرایی شدن، ارزش این قرارداد بیش از ۲/۵ میلیارد دلار خواهد بود. این کشور، تلاش‌های همزمانی را نیز برای ساخت زیردریایی‌های هسته‌ای مدرن آغاز کرده است. بر اساس این گزارش، چین در حال حاضر موفق به تولید زیر دریایی‌های مدل «۰۹۴ جین» شده است که مجهز به موشک‌های بالستیک به برد ۸ هزار کیلومتر هستند و می‌توانند از قلمروی چین، مستقیماً شهرهای مهمی را در آمریکا مورد حمله موشکی قرار دهند. ■

مطالعات امنیت جهانی، «اگر جنگی بر سر تایوان به وقوع بپیوندد و آمریکا بخواهد ناو هواپیمابری به منطقه درگیری اعزام کند، ناو هواپیمابر آمریکایی و کشتی‌های جنگی همراه آن باید ۸۰۰ الی هزار کیلومتر از کانون درگیری‌های چین و تایوان، فاصله داشته باشند. هرچند که چنین مسافتی، هدف‌گیری یک هدف متحرک با موشک‌های بالستیک را برای ارتش چین بسیار مشکل و با دردسر همراه می‌سازد، ولی آنچه سبب نگرانی مقامات آمریکایی شده، تولید نسل جدیدی از موشک‌های بالستیک در چین با کلاهک‌های خوشه‌ای است که می‌توانند حتی در صورت عدم اصابت به ناوهای هواپیمابر آمریکایی، از طریق ایجاد یک شعاع انفجاری گسترده، موجب وارد آمدن خسارات گسترده به ناوهای آمریکایی شوند. به این ترتیب، حتی اگر موشکی به ناوهای هواپیمابر آمریکایی یا کشتی‌های جنگی همراه آن اصابت نکند، موشک‌های چینی می‌توانند کشتی‌های جنگی آمریکا را در انزوای عملیاتی قرار دهند، زیرا نزدیک شدن به شعاع انفجاری موشک‌ها می‌تواند سبب وارد آمدن